જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરી સુરત

બ્લોક-એ,ત્રીજો માળ, જિલ્લા સેવા સદન-૨ અઠવાલાઈન્સ સુરત- ૩૯૫૦૦૧

- ૦૨૬૧-૨૬૬૨૯૦૨

:- suratdeo@gmail.com web :-www.suratdeo.or

જા.નં.મા-૨/૨૦૨૫ /7427

તા.૧૯/૦૬/૨૦૨૫

પ્રતિ,
આચાર્યશ્રી
માધ્યમિક અને ઉચ્ચત્તર માધ્યમિક શાળાઓ, તમામ
સુરત, જિલ્લો- સુરત

વિષય : પ્રેરણા - એક અનુભવાત્મક કાર્યક્રમ બાબત.
સંદર્ભ : (1)જી.સી.ઈ.આર.ટી.,ગાંધીનગરના પત્ર ક્રમાંક: GCERT/C.A.E.-5/PCI/PU/2025/4748-49,તા.13/06/2025
(2) શિક્ષા મંત્રાલય, ભારત સરકાર,નવી દિલ્હીના પત્ર ક્રમાંક: D.O.No.12-3/2025-IS-IS-17,તા.28/05/2025
(3) કમિશનર શાળાઓની કચેરીના પત્રક ક્રમાંક : ઘ/માધ્ય/પરચ/2025/6301-6335,તા.17/06/2025

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભે જણાવવાનું કે, વિશ્વભરના મહાન નેતાઓએ તેમના જીવનમાં પરિવર્તન લાવવામાં અને તેમની પ્રેરણાત્મક વિકાસયાત્રાની શરૂઆત કરાવવામાં તેમની પ્રથમ શાળાનું ખૂબ યોગદાન રહ્યું છે તેવું તેઓએ સ્વીકાર્યું છે. તમામ મહાન નેતાએ તેમની પ્રથમ શાળાની મુલાકાત લીધી અને પોતપોતાના દેશોના યુવાનોને પ્રેરણા આપવા માટે પોતાની પ્રથમ શાળાને પ્રેરણા સંસ્થા તરીકે પરિવર્તિત પણ કરી છે. વર્તમાન વડાપ્રધાનશ્રીએ વડનગરની વર્નાક્યુલર શાળા (સ્થાનિક શાળા)માં તેમની વિકાસ યાત્રાની શરૂઆત કરી હતી.

પ્રેરણા કાર્યક્રમ ગુજરાતના મહેસાણા જિલ્લાના વડનગર સ્થિત વર્નાક્યુલર શાળામાં કે જ્યાં ભારતના પ્રધાનમંત્રીશ્રી ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી હતા તે શાળામાં હાલ શરૂ છે. પ્રેરણા-એક અનુભવાત્મક કાર્યક્રમએ ભારતના યુવાધનને પ્રેરણા આપતો કાર્યક્રમ છે. જે પાંચ દિવસીય નિવાસી કાર્યક્રમ છે. જેમાં દેશભરના રાજ્યો/ કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોની તમામ શાળાઓમાંથી ધોરણ 9 થી 12 નાં પસંદગી પામેલાં વિદ્યાર્થીઓ સહભાગી બને છે. જ્યાં અદ્યતન ટેકનોલોજીથી સજ્જ શ્રેષ્ઠ અનુભવાત્મક અને પ્રેરણાત્મક શિક્ષણ પ્રદાન કરાવવા માટેની વ્યવસ્થા છે. આ કાર્યક્રમ ભારત સરકારના શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગ ,શિક્ષણ મંત્રાલય દ્વારા અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો છે.

ઉપરોક્ત પ્રેરણા કાર્યક્રમના સંદર્ભમાં જિલ્લાની તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ(CBSE ,KV અને JNV સહિત) માં વિદ્યાર્થીઓની પસંદગી માટે શાળા કક્ષાએ પ્રેરણા ઉત્સવ કાર્યક્રમ તા.09/06/2025 થી 30/06/2025 દરમિયાન આ સાથે સામેલ SoP પ્રમાણે ઉજવવાની રહેશે.

સૌ પ્રથમ પ્રેરણા ઓનલાઈન પોર્ટલ પર વિદ્યાર્થીઓનું રજીસ્ટ્રેશન કરાવવાનું રહેશે. આ પોર્ટલ 10 જૂન 2025 થી શરૂ છે. શાળા કક્ષાના કાર્યક્રમમાં "વિકસિત ભારત", "આઝાદી કા અમૃત મહોત્સવ" જેવી થીમ્સ પર નિબંધ, કાવ્ય, ચિત્ર, વક્તૃત્વ, કાર્ટૂન વગેરે જેવી બહુવિધ પ્રવૃત્તિઓ વિદ્યાર્થીઓ માટે હાથ ધરવાની રહેશે. તેના આધારે પ્રવૃત્તિમાં શ્રેષ્ઠ દેખાવ કરનાર એક કન્યા અને એક કુમારની પસંદગી શાળાદીઠ કરવાની રહેશે.

પ્રેરણા ઓનલાઇન પોર્ટલ પર જે વિદ્યાર્થીઓના રજીસ્ટ્રેશન થયેલ હોય તેવા જ વિદ્યાર્થીઓને શાળાના આચાર્યશ્રીના પત્ર સાથે જિલ્લાની જવાહર નવોદય વિદ્યાલયમાં યોજાનાર જિલ્લા કક્ષાના પ્રેરણા ઉત્સવ કાર્યક્રમમાં આખરી પસંદગી માટે મોકલી આપવાની રહેશે. આખરી પસંદગી પ્રક્રિયા જે તે જિલ્લાના જવાહર નવોદય વિદ્યાલયના પ્રિન્સિપાલશ્રી દ્વારા કરવામાં આવશે. આ રીતે દરેક જિલ્લામાંથી પસંદ થનાર એક કુમાર અને એક કન્યા વિદ્યાર્થી વડનગર ખાતેના પાંચ દિવસીય કાર્યક્રમમાં જઇ શકશે.

ઉપરોક્ત બાબત માટે વધુમાં વધુ સંખ્યામાં ધોરણ 9 થી 12 ના વિદ્યાર્થીઓ રજીસ્ટ્રેશન કરાવે તે ઇચ્છનીય છે.

આ માટે આપની શાળાના મહત્તમ વિદ્યાર્થીઓ પોર્ટલ પર રજીસ્ટ્રેશન કરી શાળા કક્ષાએ યોજાનાર-પ્રેરણા ઉત્સવમાં વધુમાં વધુ સંખ્યામાં જોડાય.

બિડાણ : (1) પ્રેરણા કાર્યક્રમ માર્ગદર્શક સૂચનાઓ
(2) પ્રાર્થના કાર્યક્રમ અંગેની SOP- અંગ્રેજી અને ગુજરાતી
(3) પ્રેરણા કાર્યક્રમનું બેનર(Soft Copy)

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી
સુરત,જિલ્લો- સુરત

નકલ રવાના જાણ સારું :-
આચાર્યશ્રી, જવાહર નવોદય વિદ્યાલય,જિ-સુરત

ક્રમાંક: ઘ/માધ્ય/પરચ/૨૦૨૫/6301-6335
કમિશનર શાળાઓની કચેરી.
૯/૧. ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન.
ગુ.રા.. ગાંધીનગર.
તા. ૧૭/૦૬/૨૦૨૫

પ્રતિ,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરી
તમામ

વિષય: વિષય પ્રેરણા એક અનુભવાત્મક કાર્યક્રમ બાબત

સંદર્ભ: ૧. જી.સી.ઈ.આર.ટી., ગાંધીનગરના પત્ર ક્રમાંક: GCERT /C.A.E.-5/PCI/PU/2025/4748-49, તા. 13/06/2025

૨. શિક્ષા મંત્રાલય, ભારત સરકાર, નવી દિલ્હીના પત્ર ક્રમાંક: D.O. No. 12-3/2025-IS-17, તા. 28/05/2025

ઉપરોકત વિષય અને સદર્ભે જણાવવાનું કે, વિશ્વભરના મહાન નેતાઓએ તેમના જીવનમાં પરિવર્તન લાવવામાં અને તેમની પ્રેરણાત્મક વિકાસયાત્રાની શરૂઆત કરાવવામાં તેમની પ્રથમ શાળાનું ખૂબ યોગદાન રહ્યું છે તેવું તેઓએ સ્વીકાર્યું છે. તમામ મહાન નેતાએ તેમની પ્રથમ શાળાની મુલાકાત લીધી અને પોતપોતાના દેશોના યુવાનોને પ્રેરણા આપવા માટે પોતાની પ્રથમ શાળાને પ્રેરણા સંસ્થા તરીકે પરિવર્તિત પણ કરી છે. વર્તમાન વડાપ્રધાનશ્રીએ વડનગરની વર્નાક્યુલર શાળા(સ્થાનિક શાળા)માં તેમની વિકાસયાત્રાની શરૂઆત કરી હતી.

પ્રેરણા કાર્યક્રમ ગુજરાતના મહેસાણા જિલ્લાના વડનગર સ્થિત વર્નાક્યુલર શાળામાં કે જ્યાં ભારતના પ્રધાનમંત્રીથી ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી હતા તે શાળામાં હાલ શરુ છે. પ્રેરણા-એક અનુભવાત્મક કાર્યક્રમએ ભારતનાં યુવાધનને પ્રેરણા આપતો કાર્યક્રમ છે. જે પાંચ દિવસીય નિવાસી કાર્યક્રમ છે. જેમાં દેશભરના રાજ્યો/કેન્દ્રશાશિત પ્રદેશોની તમામ શાળાઓમાંથી ધોરણ 9 થી 12નાં પસંદગી પામેલાં વિદ્યાર્થીઓ સહભાગી બને છે. જ્યાં અદ્યતન ટેક્નોલોજીથી સજ્જ શ્રેષ્ઠ અનુભવાત્મક અને પ્રેરણાત્મક શિક્ષણ પ્રદાન કરાવવા માટેની વ્યવસ્થા છે. આ કાર્યક્રમ ભારત સરકારના શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગ,શિક્ષણ મંત્રાલય દ્વારા અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો છે.

ઉપરોક્ત પ્રેરણા કાર્યક્રમના સંદર્ભમાં આપના કાર્યક્ષેત્ર અંતર્ગત જિલ્લાની તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચત્તર માધ્યમિક શાળાઓ (CBSE,KV અને JNV સહીત)માં વિદ્યાર્થીઓની પસંદગી માટે શાળા કક્ષાએ-પ્રેરણા ઉત્સવ કાર્યક્રમ તા. 09/06/2025 થી તા. 30/06/2025 દરમ્યાન આ સાથે સામેલ SoP પ્રમાણે ઉજવવાનો રહેશે.

સૌ પ્રથમ પ્રેરણા ઓનલાઈન પોર્ટલ પર વિદ્યાર્થીઓનું રજિસ્ટ્રેશન કરાવવાનું રહેશે. આ પોર્ટલ 10 જૂન, 2025થી શરુ છે. શાળા કક્ષાનાં કાર્યક્રમમાં "વિકસિત ભારત", "આઝાદી કા અમૃત મહોત્સવ" જેવી થીમ્સ પર નિબંધ, કાવ્ય, ચિત્ર, વક્તૃત્વ, કાર્ટૂન વગેરે જેવી બહુવિધ પ્રવૃતિઓ વિદ્યાર્થીઓ માટે હાથ ધરવાની રહેશે. તેના આધારે પ્રવૃતિમાં શ્રેષ્ઠ દેખાવ કરનાર એક કન્યા અને એક કુમારની પસંદગી શાળાદીઠ કરવાની રહેશે.

પ્રેરણા ઓનલાઈન પોર્ટલ પર જે વિદ્યાર્થીઓના રજિસ્ટ્રેશન થયેલ હોય તેવા જ વિદ્યાર્થીઓને શાળાના આચાર્યશ્રીના પત્ર સાથે જિલ્લાની જવાહર નવોદય વિદ્યાલયમાં યોજાનાર જિલ્લા કક્ષાના પ્રેરણા ઉત્સવ કાર્યક્રમમાં આખરી પસંદગી માટે મોકલી આપવાની રહેશે. આખરી પસંદગી પ્રક્રિયા જે તે જિલ્લાના જવાહર નવોદય વિદ્યાલયના પ્રિન્સીપાલશ્રી દ્વારા કરવામાં આવશે. આ રીતે દરેક જિલ્લામાથી પસંદ થનાર એક કુમાર અને એક કન્યા વિદ્યાર્થી વડનગર ખાતેના પાંચ દિવસીય કાર્યક્રમમાં જઈ શકશે.

ઉપરોક્ત બાબત માટે વધુમાં વધુ સંખ્યામાં ધોરણ 9 થી 12નાં વિદ્યાર્થીઓ રજીસ્ટ્રેશન કરાવે તે ઈચ્છનીય છે. પ્રેરણા ઉત્સવની સમગ્ર પ્રક્રિયા માટે સંબધિત જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીએ પોતાના જિલ્લાના જવાહર નવોદય વિદ્યાલય (JNV) ના પ્રિન્સીપાલના સંપર્કમાં રહી સમગ્ર કાર્યક્રમનાં સુચારૂ રીતે આયોજન અને અમલીકરણ સામેલ SoP પ્રમાણે કરવાનું રહેશે.

આ માટે આપનાં જિલ્લાનાં મહત્તમ વિદ્યાર્થીઓ પોર્ટલ પર રજિસ્ટ્રેશન કરી શાળા કક્ષાએ યોજાનાર - પ્રેરણા ઉત્સવમાં વધુમાં વધુ સંખ્યામાં જોડાય તે રીતે શાળાઓને સૂચનાઓ અને બિડાણમાં રહેલ તમામ સાહિત્ય(સોફ્ટ કોપીમાં) આપવાનું રહેશે.

બિડાણ: ૧. પ્રેરણા કાર્યક્રમ માર્ગદર્શક સૂચનાઓ

૨. પ્રેરણા કાર્યક્રમ અંગેની SOP- અંગેજી અને ગુજરાતી

૩. પ્રેરણા કાર્યક્રમનું બેનર(Soft Copy)

નાયબ શિક્ષણ નિયામક
માધ્યમિક
ગુ.રા.,ગાંધીનગર

<u>નકલ રવાના જાણ સારું:-</u>

- નિયામકશ્રી, જી.સી.ઈ.આર.ટી., સેકટર-૧૨, ગાંધીનગર

GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF EDUCATION
DEPARTMENT OF SCHOOL EDUCATION & LITERACY
SHASTRI BHAVAN
NEW DELHI-110 115

भारत सरकार
शिक्षा मंत्रालय
स्कूल शिक्षा और साक्षरता विभाग
शास्त्री भवन
नई दिल्ली - 110 115

सत्यमेव जयते

Archana Sharma Awasthi,
Joint Secretary (SS-I & AE),
Email Id: js-ss1.ae@gov.in
Tel No.: 011-23386232

प्रेरणा

D. O. No.: 12-3/2025-IS-17 **Dated: 28th May, 2025**

Dear Mukesh,

As you are aware that Prerana: An Experiential Learning Program, launched in January, 2024, is being implemented at the Vernacular School, Vadnagar, Gujarat very efficiently and successfully. As on 24.05.2025, 51 batches comprising 1020 students and 510 guardian teachers from 510 districts across 31 States/UTs have participated in the program. Out of total 510 districts participated in the Prerana Program, 32 districts are of Gujarat State and full coverage of Gujarat State will be achieved after completion of 52 batches.

As the Prerana program is situated in Gujarat state, it is desirable that Gujarat State is represented in each batch. Therefore, there is a need to re-conduct Prerana Utsav in all districts of Gujarat to select new group of students for upcoming batches. For this purpose, this Department's D.O. letter No. 7-2/2022-Sch.4/IS-17 dated 03.01.2024 (copy enclosed) may please be referred. The Prerana Utsav may accordingly be conducted within 15 days of re-opening of schools after summer vacation, in the same manner as before.

You are requested to issue necessary instructions to the district officials and ensure maximum participation of students from all districts of the State.

Regards,

Yours sincerely,

(Archana Sharma Awasthi)

o/c

Enclosure: As above

Sh. Mukesh Kumar (IAS),
Principal Secretary (Education),
Department of Education,
Government of Gujarat,
Gandhinagar - 382010.

28 MAY 2025

Copy to:
1. The Secretary, D/o School Education and Literacy, MoE. 28/5
2. The Commissioner, NVS with a request to direct the JNVs in Gujarat to support as done earlier

संजय कुमार, भा.प्र.से
सचिव

Sanjay Kumar, IAS
Secretary

सत्यमेव जयते

भारत सरकार
शिक्षा मंत्रालय
स्कूल शिक्षा और साक्षरता विभाग
Government of India
Ministry of Education
Department of School Education & Literacy

D.O. No. 7-2/2022-Sch.4/IS-17

3rd January, 2024

Dear Colleagues,

I am happy to inform you that the Department of School Education and Literacy, Ministry of Education is launching, **"PRERANA: The School of Experiential Learning"** program which is a one-of-its-kind inspirational program for students of Class 9-12. It is a one-week residential program for 20 students (10 girls and 10 boys) from 10 districts of different States / UTs at the PRERANA School at Vadnagar, Gujarat. JNV will be the nodal center for implementation of the program. The program is to be launched shortly and the selection process for the same is beginning today.

2. A portal has been developed for information and registration for PRERANA program. The link of the portal is https://prerna.aicte-india.org/. A concept note having all details related to PRERANA program is attached herewith. Willing students may register on the PRERANA Portal for selection to this uniquely ambitious and inspirational leadership program.

3. You are requested to disseminate the information of PRERANA Program to all the districts / block officers and schools immediately to ensure maximum participation of students from all districts of your State / UT. For any further details / information, Ms. Archana Sharma Awasthi, Joint Secretary, Tel. No. 011-23386232/ 9013853418 or Mr. Vinayak Garg, Commissioner, Jawahar Navodaya Vidyalaya, Tel. No. 0120-2975755/ 2975740 (Off.) can be contacted.

I request you to take personal interest for participation of your students in this Program. It would be once in a lifetime experience for the participants.

Best Wishes.

Yours sincerely,

3/1/2024
(Sanjay Kumar)

Encl : As above

To:

1. Additional Chief Secretary/ Principal Secretary/ Secretary to 6 States / UT viz. Dadra and Nagar Haveli and Daman and Diu, Gujarat, Madhya Pradesh, Maharashtra, Rajasthan, Haryana
2. Commissioner, KVS
3. Chairperson, CBSE
4. Commissioner, JNV to take similar action in 6 States / UTs

124 'सी' विंग, शास्त्री भवन, नई दिल्ली–110001
124 'C' Wing, Shastri Bhawan, New Delhi-110001
Telephone: +91-11-23382587, +91-11-23381104 Fax : +91-11-23387589
E-mail: secy.sel@nic.in

सत्यमेव जयते
Ministry of Education
Government of India
स्कूल शिक्षा और साक्षरता विभाग
Department of School Education & Literacy

प्रेरणा
एक अनुभवात्मक ज्ञान कार्यक्रम

आज़ादी का अमृत महोत्सव

प्रेरणा उत्सव
Prerana Utsav

PRERANA: School of Experiential Learning

A Mission to Inspire India - Framework

CONCEPT NOTE

1. Background

Great leaders around the world have looked back at their life and acknowledged their first school as a start of their inspirational journey to cause change. They all revisited their first school and transformed them into institutions of excellence to inspire the youth of their respective countries. Our Prime Minister Shri Narendra Modi started his journey at the vernacular school in Vadnagar. The Vernacular School (Lat 23.78, Long 72.64) in the city of Vadnagar, Gujarat was established in the year 1888 AD (at a cost of rupees 16,023/-) from Maharaja Sayajirao Gaekwad of the erstwhile Baroda State, Gujarat.

Prerana will be based in the living town of Vadnagar, district Mehsana, Gujarat, in the Vernacular school, of which the Hon'ble PM is an alumnus. Prerana - The Experiential Learning School is the vision to inspire Bharat. It is a one week residential program offering the best of experiential and inspirational learning, equipped with the latest in technology, for students across the country. The program will be implemented by the Department of School Education and Literacy, MoE.

Prerana School in Vadnagar will be the first of such schools, providing an experience due to its innovative and engaging curriculum which is a novel idea, and unlike traditional teaching, a pioneering concept acknowledging the fact that true education extends beyond textbooks and classrooms. It will be where history will meet innovation, and tradition is seamlessly woven into a future-focused educational experience.

At the heart of the curriculum is the philosophy of value-based education which is a cornerstone of the NEP 2020. Its essence lies not only in the present but also in the ancient knowledge system which will reinforce the value system, creating experiences that can be replicated and adapted to inspire learners far beyond its walls. This will be achieved through a framework of joyful experiential learning with field visits, collaborative learning, use of advanced technology and community interaction. Children will express their understanding through different mediums such as art work, podcasts, blogs, photo essays, models made through 3-D printing, jingles, digital posters, games, and a variety of other such outcomes. Exposure through activities done in this /programme/camp will develop a sense of citizenship, pride in their country and instil a sense of enterprise and entrepreneurship in the children. This will promote a respect for the great unity in diversity of Bharat and a spirit of *"Vasudhaiva Kutumbakam".*

The curriculum of Prerana will be based on 9 theme-based classrooms being designed as under:

- **Swabhiman and Vinay-** Pride for the country's heritage and achievements, self-respect, and nationalism and humility
- **Shaurya and Sahas-**Various forms of strong leadership, bravery, and courage
- **Parishram and Samarpan-** Knowledge and heritage from ancient India to modern India, persistence, and perseverance in the face of difficulties and hared work
- **Karuna and Sewa-** Selfless spirit of service and compassion for deprived communities, Development of social consciousness for the progress of the country and society,
- **Vividhta and Ekta –** Respect and inclusion of the country's diverse culture and heritage, spirit of unity in diversity
- **Satyanishtha and Shuchita -** True integrity, honesty, and dignified leadership in personal and social life, Virtues for a leader
- **Navachar and Jigyasa-** Technological and entrepreneurship development in India with innovation and creative thinking, Make in India
- **Shraddha and Vishwas-** Reliance on reliability, honesty or competence, faith to succeed and develop resilience for future endeavours
- **Swatantrata and Kartavya –** Value for freedom and how to uphold it alongwith a Sense of duty towards society and country

These nine values, around which Prerana is founded, are the values which are the hallmark of a great and true leader. The curriculum based on these themes is at **Annexure I.**

2. Objectives

The aim of Prerana is to inspire the students of all the districts of the country from a place from where the inspirational journey of our Prime Minister Shri Narendra Modi started. The week-long camp/programme at Prerana school is a journey of inspiration to invoke the 3 following fundamental themes:

- Who am I?
- What is our history and Cultural Heritage.
- What can I do for my country?

Prerana School creates opportunities for students to explore country's great culture through their journey of Vadnagar, a living city, its history, archaeology, and traditional Bhartiya Gyan Parampara. Students will learn to appreciate their heritage through state-of-the-art technology.

As the participants embark towards this program, they will be driven by a steadfast dedication to inculcate values intricately woven into the fabric of the

Indian education system—values that have endured the test of time and make effective leaders.

3. Outcomes

- Students to develop a sense of belonging and pride, and reflect on how they can contribute to nation building.
- Experiential learning inspires students to take on a productive and leadership role for the progress of the nation. The program is expected to make students learn about an innovative pedagogy through experiential and immersive learning.
- After attending the program and gaining from the diverse inputs, the participants would go back to their schools and become advocates and ambassadors of the values and experiences imbibed at Prerana School.
- The participants will carry the ethos of Prerana into their respective communities, become changemakers and spark positive change and inspire others.
- The program will directly benefit 1600 students and 800 guardian teachers in one cycle of 80 weeks, by providing them the 'Prerana Experience' specifically and the schools, community, and society at large when these students go back to their homes and spread the values learnt.

4. Implementation

- **Target beneficiaries** – The program will be for the students of Class IX to XII from each district of the country. The selection of Students will be done by a prescribed format and method through registration on **Prerana Portal.** The criteria will consider proportionate representation of gender, categories, CwSN and urban/rural population. This selection process will prioritise individuals with well-rounded personalities, driven by a deep passion and unwavering enthusiasm for shaping the future of our nation. The students will be accompanied with a female guardian teacher from the same district.
- **Main Program** – The full cycle of the program will be of **80 Weeks** to cover representation from all the districts in the country. Every Prerana Batch will have 20 students from 10 Districts of different States/UTs. Thus, 80 batches of 20 students (10 girls and 10 boys) and 10 Guardian Teacher each will be participating in the program.

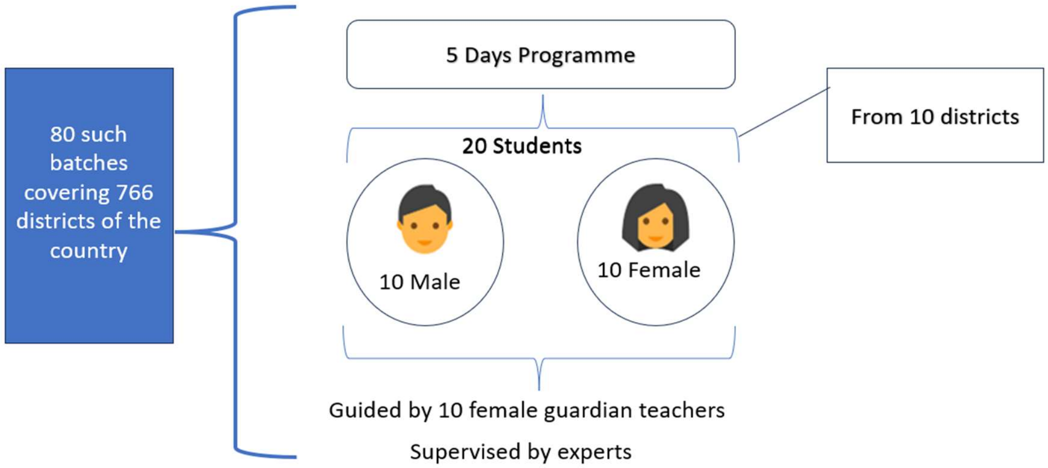

- **The Navodaya Vidyalaya Samiti (NVS) will be the executing agency for the program in its pilot mode**. It will be responsible for the selection of students, guardian teachers, their travel arrangements, student kits etc
- At the initial/pilot stage of the programme, students from neighbouring states of Gujarat like Madhya Pradesh, Rajasthan, Maharashtra, Haryana, Dadra and Nagar Haveli and Daman and Diu, will be selected.
- **Guardian Teachers:** The Guardian teacher will be a female teacher of the same school where the girl student is coming from. If a female teacher is not available with the school of girl participant, NVS will provide a female teacher as guardian.
- **Mentors**: There will be mentors to provide the joyful experiential learning through different mediums and innovative techniques. The Mentors/Facilitators can be selected from experts in diverse fields. Mentors will possess basic IT skills and good communication skills. For each batch of twenty students and 10 guardian teachers, there will be 8 mentors. All the mentors will have different profiles/expertise to bring in diversity. In the initial phase, mentors have been selected from among the teachers of NVS and GCERT, out of which the last 30 mentors will be selected out of which 8 will be mentors and 8 will be backup mentors. Course design will be shared with the mentors and training given in advance so that they are prepared for the nature of this type of course.

5. Capacity building of Mentors/Facilitators

The mentors for each batch will deliver the activities prescribed in the curriculum for which they will be given a residential training and capacity building program(CBP). They will be appointed preferably for a year or 6 months at a time. The curriculum will be designed by IIM-A in collaboration with IIT-G and the CBP will be delivered at either institute. The curriculum will be implemented through hands on activities and excursions in and around Vadnagar.

The candidates will be given a 5 days training in experiential learning methodologies at the site, followed by refresher courses of two days thrice a year in online/offline mode. This will include feedback, monitoring, troubleshooting and handholding. They will be awarded certificates after the completion of course and teaching the programme. They will be required to maintain reflective journals and portfolios and encouraged to analyse, reflect, research, collaborate, create, and share through different activities so that they are equipped to run the 5 days course for students.

6. Prerana Curriculum: The course will include the following focus areas:

- ***Indigenous knowledge systems;***
    - Games and sports
    - Health & food related to Ayurveda
    - Sacred Geometry, Science & Art related to architecture,
    - Natural dyes, printing & weaving related to textiles
    - Astronomy
    - Performing and visual arts
    - Mythology and legends
- ***New technologies and their creative uses;***
    - Cameras, drones, computers, 3D printers etc
    - AR, VR, Video making, Jingles, photo-essays, digital posters/ newsletter/blogs/magazines etc.
- ***Inspirational Indians*;**
    - Researching and getting inspired by figures and personalities from India like Sardar Patel, Bhagat Singh, B.R. Ambedkar, Mahatma Gandhi, Bal Gangadhar Tilak, Dr J.C Bose, APJ Abdul Kalam, Shri AB Vajpayee, , Sir CV Raman, Guru Teg Bahadur, Rani Laxmi Bai, Rani Chenamma, Birsa Munda, Lachit Borphukan, Surya Sen, Shri Narendra Modi, Shri K. Kasturirangan, etc
- **Visits:**
    - The participants will also visit archaeological and historical sites that make Vadnagar unique. They will also learn about the living traditions of other states in India. As participants from various corners of the country converge here, the cultural exchange becomes an invaluable aspect of the experience helping the participants gain insights into the local heritage and the diverse traditions that shape our nation.
    - In addition to excursions to archaeological and heritage sites, other diverse activities are also planned that will encompass visual, aural, and haptic modes of learning. The students will also understand the growth and glory of the country from ancient Indian civilisation right up to transforming into one of the top 5 economies and landing of Chandrayaan-III on Moon.

▪They will walk alongside the lives of real-life heroes who have exemplified these virtues, discovering how their choices transformed the country and the world. By the time they complete the 5 - day Prerana program, they will not just hold a certificate; they'll wield the power to make a positive impact wherever they go.

7. Day Wise Schedule and Activities

The day-wise program schedule will feature yoga, mindfulness, and meditation sessions, followed by experiential learning, thematic sessions, and hands on interesting learning activities. Evening activities will include visits to ancient and heritage sites, inspirational film screenings mission life activities, talent shows etc. ensuring a holistic learning approach. Apart from this, students will engage in diverse activities, embracing indigenous knowledge systems, new technologies, and inspirational figures.

****

नवोदय विद्यालय समिति
शिक्षा मंत्रालय
(स्कूल शिक्षा एवं साक्षरता विभाग)
भारत सरकार
बी-१५, संस्थानिक क्षेत्र, सेक्टर-६२
नोएडा - २०१३०७ (उत्तरप्रदेश)
वेबसाइट - www.navodaya.gov.in

Navodaya Vidyalaya Samiti
Ministry of Education
(Dept. of School Education & Literacy)
Government of India
B-15, Institutional Area, Sector-62
Noida - 201307 (Uttar Pradesh)
Website - www.navodaya.gov.in

F.No.12-36/2023-NVS (Acad.)/ 339 Date: 03/06/2025

To,

The Principal Secretary (Education)
Department of Education,
Government of Gujarat
Gandhinagar – 312010.

Sub :- Registration of students and selection process for the districts of Gujarat – regarding.

Sir,

This is in reference to the DO letter No. 12-3/2025-IS-17 dated 28.05.2025 from the Joint Secretary (SS-I & AE), Department of School Education & Literacy (DoSEL), Ministry of Education (MoE), Government of India.

As you are aware, "PRERANA: An Experiential Learning Program" is a initiative launched by the Department of School Education & Literacy, MoE, aimed at nurturing leadership, and vision for 'Vikasit Bharat' among students.

As per the directions of MoE, one district from Gujarat is to participate in every batch of the PRERANA program. Since all 33 districts of Gujarat have already been covered in previous batches, the selection process need to be re-conducted to ensure continued representation in future batches.

Detailed SoP for PRERANA selection process and concept note on PRERANA program is attached for reference. The PRERANA Utsav may be conducted following the SoP within 15 days of reopening of schools after summer vacation as per the timeline given by MoE.

You are requested to ensure dissemination of the SoP & timelines to all district and block-level education officers, as well as to schools, to facilitate maximum participation from districts of Gujarat and providing opportunity to the students to be a part of transformative experience at PRERANA.

This issued with approval of the Competent Authority.

Yours sincerely,

(Gyanendra Kumar)
Joint Commissioner (Acad.)

Copy to:-

1. The Deputy Secretary, DoSE&L, MoE
2. Director, PRERANA, Vadnagar, Gujarat.

PRERANA: An Experiential Learning Programme

SOP for Organizing PRERANA UTSAV DAY at School/District level

Registration of Students through PRERANA Portal

PRERANA Portal is scheduled be opened from **09 June 2025** for application by students of Class IX – XII for all districts of Gujarat State.

School Level Prerana Utsav

- School level Prerana Utsav to be organized in all the district of Gujarat between **09 June 2025 to 30 June 2025.**
- The State Education Department will decide **district-wise dates of** school level PRERANA Utsav and inform NVS**.**
- The State Education Department will communicate SOP for organization of PRERANA Utsav to all Schools including CBSE, KVS, JNV & State Govt. covering all districts in the state.
- At District level, the District Education Officer will organise an online/offline orientation program for PRERANA Utsav for all schools in districts and schedule date for organization of school level 'PRERANA Utsav' in the district. The District nodal JNV Principal may be invited for the orientation program.
- Each School in district will organize 'PRERANA UTSAV' at school level following the SOP for school level 'PRERANA Utsav' on the date scheduled by DEOs. Students of Class IX to XII (as per session 2025-26) will participate in PRERANA Utsav.
- Each school will orient the students for PRERANA program, register all participating students on PRERANA portal and select 02 best students (01 boy & 01 Girl) for participation in District level 'PRERANA UTSAV' at JNV of the concerned district.
- Students will exhibit their talent in multi-modal activities of their choice such as writing essay / poem / story / song, make drawing / caricature etc. on given topics related to "Viksit Bharat" and "My Contribution towards Society and Nation".
- The students are to be shortlisted on the basis of qualities of leadership, social responsibility and passion for shaping the future of the nation.
- The Backdrop of 'PRERANA UTSAV' and Film on PRERANA will be used by schools during organization of 'PRERANA UTSAV'
- After organization of school level PRERANA Utsav in district, DEO will send the signed list of all students selected for district level PRERANA Utsav to the district nodal JNV within 3 days.

District Level Prerana Utsav

- The Date of District Level Prerana Utsav will be decided by JNV in consultation with DEOs **between 30th June to 10th July 2025**.
- 02 students (01 boy & 01 girl) selected from each school of District, as per the list sent by DEO will participate in District level 'PRERANA Utsav' on the date.
- On PRERANA Utsav day at the Nodal school, The Nodal JNV will orient the students for PRERANA program using PRERANA Film and Pamphlet.
- The students will participate in various activities conducted at the JNV on topics such as 'why I should be selected for PRERANA', 'My vision for India', 'Vikasit Bharat @ 2047'.

- Students will exhibit their talent in Multi modal activities of their choice such as writing essay/ poem/ story/song, Make drawing/ caricature etc. on given topic. (One Activity by each student).
- After evaluation of these activities, 30 students (15 boys and 15 girls) will be selected comprising of at least 50% from Rural and fair representation of social categories based on the evaluation of their personalities and suitability for the program.
- Personal Interview will be conducted for 30 students on the same day and the marks of Personal Interview will be uploaded on the PRERANA portal.

A. Suggestive Schedule of the School Level Prerana Utsav

Registration of Students on PRERANA Portal	10.00AM to 11.00AM
Film Show	11.00AM to 11.15AM
Presentation/ Doubt Clearing Session	11.15AM to 11.30AM
Distribution of Students in to Groups for different activities as per their choice	11.30AM to 11.45AM
Activities for Creative Expression by the Students	11.45AM to 12.15PM
Evaluation of Entries	12.15PM to 01.45PM
Marking the selection of best 02 students (01 boy & 01 Girl) selected to participate in District level on the Portal	04.00PM to 04.15PM

The timing may be reviewed by State/ District Officers as per local requirement.

Final Selection of students for PRERANA Program

- From each district 02 participants (01 boy and 01 girl will be finally selected through the Portal to attend the PRERANA Program and the selection will be communicated to the students by the district Nodal JNVs along with the reporting date.
- After final selection, reporting of students to PRERANA will be coordinated by District Nodal School.

Selection of Guardian Teachers for participation in PRERANA Program

- Once the select list for the district is released by PRERANA, the district nodal (JNV) Principal will confirm the willingness for participation from the selected students and will request for nomination of guardian teacher from school of selected girl student.
- One female teacher is nominated as Guardian Teachers from each district by school from which the girl student is selected
- DEO should approve the names of selected teachers keeping in view their suitability as resource person to train other teachers after attending the program
- She should be fit and healthy with experience of at least 4-5 years
- She should not be a parent of any participating student
- She should not be accompanied by anyone (including son/daughter/other family member) during stay at GCERT/PRERANA.
- On return, SCERTs/ DIETs of the respective state/ districts may utilise the services of Guardian Teachers as resources persons for wider outreach of the Value-based Experiential Learning imparted at PRERANA.

પ્રેરણા:એક અનુભવાત્મક જ્ઞાન કાર્યક્રમ

શાળા/જિલ્લા કક્ષાએ પ્રેરણા ઉત્સવ દિવસનું આયોજન કરવા માટેની SOP

પ્રેરણા પોર્ટલ પર વિદ્યાર્થીઓની નોંધણી

ગુજરાત રાજ્યના તમામ જિલ્લાઓ માટે ધોરણ: 9-12 ના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા અરજી કરવા માટે પ્રેરણા પોર્ટલ 09 જૂન, 2025થી ખુલ્લું મુકવામાં આવશે.

શાળા કક્ષાનો પ્રેરણા ઉત્સવ

- ગુજરાતના તમામ જિલ્લામાં **09 જૂન, 2025 થી 30 જૂન, 2025** દરમિયાન શાળા કક્ષાના પ્રેરણા ઉત્સવનું આયોજન કરવામાં આવશે.
- શિક્ષણ વિભાગ શાળા કક્ષાના પ્રેરણા ઉત્સવની **જિલ્લાવાર તારીખો** નક્કી કરશે અને NVS ને જાણ કરશે.
- શિક્ષણ વિભાગ રાજ્યના તમામ જિલ્લાઓની શાળાઓ (CBSE, KVS, JNV સહિત) પ્રેરણા ઉત્સવના આયોજન માટે SOP ની જાણ કરશે.
- જિલ્લા કક્ષાએ જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી(DEO) જિલ્લાઓની બધી શાળાઓ માટે પ્રેરણા ઉત્સવ માટે ઓનલાઈન/ઓફલાઈન ઓરિએન્ટેશન કાર્યક્રમનું આયોજન કરશે અને જિલ્લામાં શાળા કક્ષાના 'પ્રેરણા ઉત્સવ' ના આયોજન માટે તારીખ નક્કી કરશે. જિલ્લા નોડલ જવાહર નવોદય વિદ્યાલય(JNV) આચાર્યને ઓરિએન્ટેશન કાર્યક્રમ માટે આમંત્રિત કરી શકાય છે.
- જિલ્લાની દરેક શાળા DEO દ્વારા નિર્ધારિત તારીખે શાળા કક્ષાના 'પ્રેરણા ઉત્સવ' માટે SOP ને અનુસરીને શાળા કક્ષાએ 'પ્રેરણા ઉત્સવ'નું આયોજન કરશે. ધોરણ 9 થી 12 ના વિદ્યાર્થીઓ (સત્ર 2025-26 મુજબ) પ્રેરણા ઉત્સવમાં ભાગ લેશે.
- દરેક શાળા વિદ્યાર્થીઓનું પ્રેરણા કાર્યક્રમ માટે ઓરિએન્ટેશન કરશે. બધા ભાગ લેનારા વિદ્યાર્થીઓને પ્રેરણા પોર્ટલ પર નોંધણી કરાવશે અને સંબંધિત જિલ્લાના JNV ખાતે જિલ્લા કક્ષાના 'પ્રેરણા ઉત્સવ' માં ભાગ લેવા માટે 02 શ્રેષ્ઠ વિદ્યાર્થીઓ (01 છોકરો અને 01 છોકરી) પસંદ કરશે.
- વિદ્યાર્થીઓ "વિકસિત ભારત" અને "સમાજ અને રાષ્ટ્ર પ્રત્યે મારું યોગદાન" સંબંધિત વિષયો પર નિબંધ/ કવિતા/વાર્તા/ગીત લેખન/ ચિત્રકામ/કાર્ટૂન(વ્યંગચિત્ર) બનાવવા વગેરે જેવી તેમની પસંદગીની બહુવિધ પ્રવૃત્તિઓમાં તેમની પ્રતિભા પ્રદર્શિત કરશે.
- વિદ્યાર્થીઓને નેતૃત્વ, સામાજિક જવાબદારી અને રાષ્ટ્રના ભવિષ્યના ઘડતર માટેનો તેમનો જુસ્સો જેવાં ગુણોના આધારે શોર્ટલિસ્ટ કરવામાં આવશે.

- પ્રેરણા ઉત્સવ' ના આયોજન દરમિયાન શાળાઓ દ્વારા 'પ્રેરણા ઉત્સવ' ની પૂર્વભૂમિકા અને પ્રેરણા પર ફિલ્મ વિદ્યાર્થીઓને બતાવવામાં આવશે.
- જિલ્લામાં શાળા કક્ષાના પ્રેરણા ઉત્સવના આયોજન પછી, DEO જિલ્લા કક્ષાના પ્રેરણા ઉત્સવ માટે પસંદ કરાયેલા તમામ વિદ્યાર્થીઓની યાદી તેમની સહીથી 3 દિવસની અંદર જિલ્લા નોડલ JNV ને મોકલશે.

જિલ્લા કક્ષાનો પ્રેરણા ઉત્સવ

- જિલ્લા કક્ષાના પ્રેરણા ઉત્સવની તારીખ **30, જૂનથી 10, જુલાઈ 2025** દરમિયાન DEO સાથે પરામર્શ કરીને JNV દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે.
- DEO દ્વારા મોકલવામાં આવેલી યાદી મુજબ, જિલ્લાની દરેક શાળામાંથી પસંદ કરાયેલા 02 વિદ્યાર્થીઓ (01 છોકરો અને 01 છોકરી) તે તારીખે જિલ્લા કક્ષાના 'પ્રેરણા ઉત્સવ'માં ભાગ લેશે.
- નોડલ સ્કૂલમાં પ્રેરણા ઉત્સવના દિવસે, નોડલ JNV વિદ્યાર્થીઓને પ્રેરણા ફિલ્મ અને પેમ્ફલેટનો ઉપયોગ કરીને પ્રેરણા કાર્યક્રમ માટે માર્ગદર્શન આપશે.
- વિદ્યાર્થીઓ JNV ખાતે 'મને પ્રેરણા માટે કેમ પસંદ કરવામાં આવવો/આવવી જોઈએ?', 'ભારત માટે મારો દ્રષ્ટિકોણ', 'વિકાસિત ભારત @ 2047' જેવા વિષયો પર આયોજિત વિવિધ પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેશે.
- વિદ્યાર્થીઓ આપેલ વિષય પર તેમની પસંદગીની બહુવિધ પ્રવૃત્તિઓ જેમ કે નિબંધ/કવિતા/વાર્તા/ગીત લેખન ચિત્રકામ/વ્યંગચિત્ર બનાવવા વગેરેમાં તેમની પ્રતિભા દર્શાવશે. (દરેક વિદ્યાર્થી દ્વારા એક પ્રવૃત્તિ).
- આ પ્રવૃત્તિઓના મૂલ્યાંકન પછી 30 વિદ્યાર્થીઓ (15 છોકરાઓ અને 15 છોકરીઓ) ની પસંદગી કરવામાં આવશે, જેમાં તેમના વ્યક્તિત્વ અને કાર્યક્રમ માટે યોગ્યતાના મૂલ્યાંકનના આધારે ગ્રામીણ અને સામાજિક શ્રેણીઓમાંથી ઓછામાં ઓછા 50% વિદ્યાર્થીઓ વાજબી પ્રતિનિધિત્વ રાખવામાં આવશે.
- તે જ દિવસે 30 વિદ્યાર્થીઓ માટે વ્યક્તિગત ઇન્ટરવ્યૂ લેવામાં આવશે અને વ્યક્તિગત ઇન્ટરવ્યૂના ગુણ પ્રેરણા પોર્ટલ પર અપલોડ કરવામાં આવશે.

શાળા કક્ષાના પ્રેરણા ઉત્સવનું સૂચિત સમયપત્રક

પ્રેરણા પોર્ટલ પર વિદ્યાર્થીઓની નોંધણી	10.00 AM -11. 00 AM
ફિલ્મ શો	11. 00 AM -11.15 AM
પ્રસ્તુતિ/સમસ્યા નિવારણ સત્ર	11.15 AM -11.30 AM
વિદ્યાર્થીઓને તેમની પસંદગી મુજબ વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ માટે જૂથોમાં વહેંચવું	11.30 AM -11.45 AM
વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા સર્જનાત્મક અભિવ્યક્તિ માટેની પ્રવૃત્તિઓ	11.45 AM -12.15 PM
પ્રવૃત્તિઓનું મૂલ્યાંકન	12.15 PM - 01.45 PM

પોર્ટલ પર જિલ્લા કક્ષાએ ભાગ લેવા માટે પસંદ કરાયેલા શ્રેષ્ઠ ૦૨ વિદ્યાર્થીઓ (01 છોકરો અને 01 છોકરી)ની પસંદગી દર્શાવવી	04. 00 PM - 04.15 PM

સ્થાનિક જરૂરિયાત મુજબ રાજ્ય/જિલ્લા અધિકારીઓ દ્વારા સમયમાં ફેરફાર કરી શકાય છે.

પ્રેરણા કાર્યક્રમ માટે વિદ્યાર્થીઓની અંતિમ પસંદગી

- દરેક જિલ્લામાંથી 02 સહભાગીઓ (01 છોકરો અને 01 છોકરી)ને પ્રેરણા કાર્યક્રમમાં હાજરી આપવા માટે પોર્ટલ દ્વારા પસંદ કરવામાં આવશે અને પસંદગી જિલ્લા નોડલ JNVs દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને રિપોર્ટિંગ તારીખ સાથે જણાવવામાં આવશે.
- અંતિમ પસંદગી પછી વિદ્યાર્થીઓનું પ્રેરણા કાર્યક્રમમાં રિપોર્ટિંગ માટે જિલ્લા નોડલ શાળા દ્વારા સંકલન કરવામાં આવશે.

પ્રેરણા કાર્યક્રમમાં ભાગ લેવા માટે વાલી શિક્ષકોની પસંદગી

- એકવાર પ્રેરણા દ્વારા જિલ્લા માટે પસંદગી યાદી બહાર પાડવામાં આવે પછી જિલ્લા નોડલ (JNV) આચાર્ય પસંદ કરાયેલા વિદ્યાર્થીઓની ભાગ લેવાની ઇચ્છાની પુષ્ટિ કરશે અને પસંદ કરેલી વિદ્યાર્થિનીની શાળામાંથી વાલી શિક્ષકની નિમણૂક માટે વિનંતી કરશે.
- જે શાળામાંથી વિદ્યાર્થિનીની પસંદગી કરવામાં આવી છે તે શાળા દ્વારા જિલ્લાદીઠ એક મહિલા શિક્ષકને વાલી શિક્ષક તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવશે.
- કાર્યક્રમમાં હાજરી આપ્યા પછી અન્ય શિક્ષકોને તાલીમ આપવા માટે સંસાધન વ્યક્તિ તરીકે તેમની યોગ્યતાને ધ્યાનમાં રાખીને DEO એ પસંદ કરેલા શિક્ષકોના નામોને મંજૂરી આપવી જોઈએ.
- તેણી ઓછામાં ઓછી 4-5 વર્ષનો શૈક્ષણિક અનુભવ ધરાવતી અને આરોગ્યના સંદર્ભમાં સ્વસ્થ હોવી જોઈએ.
- તેણી કોઈપણ ભાગ લેનાર વિદ્યાર્થીની વાલી ન હોવા જોઈએ.
- GCERT/PRERANA ખાતે રોકાણ દરમિયાન તેણીની સાથે કોઈ પણ વ્યક્તિ (પુત્ર/પુત્રી/પરિવારના અન્ય સભ્ય સહિત) ન હોવા જોઈએ.
- સંબંધિત રાજ્ય/જિલ્લાના SCERT/DIET પ્રેરણા કાર્યક્રમમાં આપવામાં આવતા મૂલ્ય-આધારિત અનુભવ શિક્ષણના વ્યાપક પ્રસાર/તાલીમ માટે સંસાધન વ્યક્તિ તરીકે પ્રેરણા કાર્યક્રમમાં અનુભવ મેળવનાર વાલી શિક્ષકોની સેવાઓનો ઉપયોગ કરી શકે છે.
